

Cofnodion

Pwyllgor Archwilio

Dyddiad: Dydd Iau, 26 Hydref 2023

Amser: 5.00 pm

Presennol: Mr G Chapman (Cadeirydd) a Mr D Reed (Dirprwy Gadeirydd)

Cynghorwyr Jordan, Horton, Harris, a Mogford

R Cornwall (Cyfarwyddwr Strategol: Trawsnewid a Chorfforaethol), M Rushworth (Pennaeth Cyllid), R Green (Pennaeth Cyllid Cynorthwyol), D Newens (Rheolwr Archwilio), L Mahoney (Uwch Bartner Busnes Cyllid, Prif Gyfrifydd)

Yn Bresennol: J Williams (Archwilio Cymru), E Bryant (Pennaeth y Gyfraith a Safonau), L Rowlands (Rheolwr Gwasanaethau Democraidd ac Etholiadol)

Ymddiheuriadau: Y Cynghorydd Cocks

Rhan 1

1 Ymddiheuriadau am Absenoldeb

Nodwyd uchod

2 Datganiadau o Ddiddordeb

Dim

3 Cofnodion y Cyfarfodydd Blaenorol

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 27 Gorffennaf 2023 fel cofnod cywir.

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 28 Medi 2023 fel cofnod cywir.

4 Diweddariad Llafar: Tîm Archwilio Mewnol

Rhoddodd y Pennaeth Cyllid ddiweddariad ar lafar ar sefyllfa'r Tîm Archwilio Mewnol. Roedd y ddwy swydd Archwilydd wedi'u llenwi'n llwyddiannus. Nid oedd swyddi'r Prif Archwilydd a'r Rheolwr Archwilio wedi llwyddo i ddenu ceisiadau addas.

O ganlyniad i hyn, gwnaed newid i'r strwythur i liniaru'r pellter cymhwysio rhwng rôl yr archwilydd a'r prif archwilydd. Oherwydd y bwlch cynnydd mawr rhwng yr Archwilydd a'r Prif Archwilydd, crëwyd swydd Uwch Archwilydd. Byddai'r swydd hon, ynghyd â'r Rheolwr Archwilio a'r Prif Archwilydd yn cael ei hysbysebu'n fuan. Byddai'r ddau Archwilydd yn dechrau ym mis Tachwedd a mis Rhagfyr, a fyddai'n cynorthwyo gyda chynnydd y cynllun archwilio, fel yr amlinellwyd mewn adroddiad ar wahân yn ddiweddarach yn y cyfarfod hwn.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Pennaeth Cyllid ac ystyriodd y sefyllfa bresennol fel cynnydd rhagorol a wnaed yn yr hinsawdd ariannol bresennol.

Gofynnodd y Cadeirydd am ddiweddariad ar y cynllun gwasanaeth rhanbarthol.

Adroddodd y Pennaeth Cyllid sgwrs ddiweddar gyda'r gwasanaeth rhanbarthol a oedd yn nodi eu bod yn awyddus i ychwanegu dau gyngor arall. Roedd papurau penderfyniadau ffurfiol yn cael eu paratoi i'w rhannu gyda'r pedwar partner presennol i ystyried penderfyniad ffurfiol. Roedd rhai manylion ynglŷn â hyn a oedd angen trafodaeth bellach, fodd bynnag, yn gyffredinol roedd y gwasanaeth rhanbarthol yn hapus i ehangu eu gwasanaeth gyda dau gyngor ychwanegol.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Pennaeth Cyllid am y diweddariad ac estynnodd ei ddiolch i'r tîm am eu gwaith caled.

Argymhelliad:

Nododd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio y diweddariad ar lafar gan y Pennaeth Cyllid.

5 Archwilio Mewnol - Cynnydd yn erbyn cynllun archwilio 2023/24 Ch2

Cyflwynodd y Rheolwr Archwilio yr adroddiad a'i atodiadau, a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd yn erbyn cynllun archwilio y cytunwyd arno yn 2023/24 hyd at ddiwedd ail chwarter y flwyddyn ariannol. Roedd yr adroddiad yn darparu gwybodaeth am farn archwilio a roddwyd hyd yma a chynnydd yn erbyn targedau perfformiad allweddol.

Nododd yr adroddiad fod yr Adran Archwilio Mewnol yn gwneud cynnydd yn erbyn cynllun archwilio 2023/24 a dangosyddion perfformiad mewnol. Roedd y cynllun archwilio gwreiddiol yn seiliedig ar gyfanswm o 862 o ddiwrnodau archwilio. Roedd hyn yn cynnwys 48 o archwiliadau newydd, yn ogystal â 13 o swyddi barn parhaus a gafodd eu cario drosodd o 2022/23. Roedd yr holl swyddi archwilio a gafodd eu gwneud o ddiwedd blwyddyn 2022/23 bellach wedi'u cwblhau.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Rheolwr Archwilio am y cyflwyniad ac roedd yn falch o weld bod cynnydd yn cael ei wneud.

Sylwadau Aelodau'r Pwyllgor:

Diolchodd Mr Reed i'r Rheolwr Archwilio am yr adroddiad.

Gofynnodd y Cadeirydd lle byddai barn a oedd wedi cael ei hail-raddio o dan yr archwiliadau dilynol yn cael eu hadlewyrchu yn yr adroddiad. Cadarnhaodd y Rheolwr Archwilio fod tudalen 33 yn dangos canlyniadau Archwiliadau Dilynol gan gynnwys y farn ddiwygiedig a roddwyd yn yr ail archwiliad.

Cadarnhaodd y Cadeirydd fod y Cyfarwyddwr Strategol: Nid oedd y Gwasanaethau Cymdeithasol yn gallu bod yn bresennol yn y cyfarfod i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am yr Archwiliad Dilynol ar y Lwfansau Mabwysiadu, oherwydd profedigaeth deuluol, a gofyn am gyfleu cydymdeimladau diffuant Aelodau'r Pwyllgor i'r Cyfarwyddwr.

Argymhelliad:

Gwnaeth y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio nodi'r adroddiad.

6 Adroddiad Monitro Hanner Blwyddyn ar Reoli'r Trysorlys 2023-24

Cyflwynodd yr Uwch Bartner Busnes Cyllid, y Prif Gyfrifydd yr adroddiad i Aelodau'r Pwyllgor.

Rhoddodd yr adroddiad wybod i'r Pwyllgor am weithgareddau'r trysorlys a gynhaliwyd o fewn blwyddyn ariannol 2023/24 a chadarnhaodd fod yr holl ddangosyddion trysorlys a darbodus wedi cael eu dilyn, yn unol â'r Strategaeth Rheoli'r Trysorlys y cytunwyd arni.

Parhaodd y cyngor i fod yn fuddsoddwr arian parod byrdymor ac yn fenthyciwr i reoli llif arian parod o ddydd i ddydd. Roedd y rhagolygon cyfredol yn dangos y gallai fod angen benthycia dros dro yn y dyfodol i ariannu gweithgareddau llif arian arferol o ddydd i ddydd a byddai benthycia tymor hwy yn cynyddu i ariannu ymrwymadau yn y rhaglen gyfalaf bresennol, yn ogystal ag effaith llai o gapasiti ar gyfer 'benthyc mewnol'.

Hyd at ddiwedd mis Medi 2023, benthyc net y Cyngor oedd £80.8m, sef gostyngiad o £10.6m o'i gymharu â lefelau ar 31 Mawrth 2023.

Roedd yr adroddiad hefyd yn amlinellu'r strategaeth / gweithgaredd benthyc mewn perthynas â benthyc tymor byr a thymor hir.

Sylwadau Aelodau'r Pwyllgor:

Gofynnodd y Cyngorydd Harris sut roedd Cyllid yn monitro sefyllfa cyngorau eraill yr oedd Cyngor Dinas Casnewydd wedi rhoi benthyc iddynt, gan fod llawer o gyhoeddiadau gwasg wedi bod ynghylch cyngorau yn cyhoeddi neu'n agos at gyhoeddi hysbysiadau Adran 114. Soniodd yr Uwch Bartner Busnes Cyllid, y Prif Gyfrifydd fod cyngor wedi ei gymryd gan Gyngorwyr Rheoli Trysorlys y Cyngor ynghylch y Cyngorau hynny a oedd yn ymdrin â Hysbysiad Adran 114.

Soniodd Mr Reed ei fod yn deall bod yr adroddiad yn cymharu diwedd mis Mawrth i ddiwedd mis Medi, ond fe holodd a fyddai ychwanegu rhywfaint o ddata o flynyddoedd blaenorol fel pwyntiau cyfeirio yn helpu i ddangos cyfeiriad teithio. Dywedodd yr Uwch Bartner Busnes Cyllid, y Prif Gyfrifydd fod dangosyddion Rheoli'r Trysorlys wedi'u gosod ar gyfer y flwyddyn 2023/24, a phwrpas yr adroddiad oedd mesur yn erbyn y strategaeth trysorlys yn ystod y flwyddyn. Cytunodd y Pennaeth Cyllid i ymgorffori rhai pwyntiau data ychwanegol i roi syniad o'r darlun deuddeg mis.

Holodd y Cadeirydd a oedd cyllid Salix yn dal i fod ar gael ar gyfer effeithlonrwydd ynni a gofynnodd a oedd cyfle i ddefnyddio mwy o'r cyllid hwn i wrthbwysu gwariant cyfalaf. Yn ail, cyfeiriodd y Cadeirydd at y gyfradd Opsiwn Rhoddwr Benthyciadau Opsiwn Benthyciwr (ORhBOB), a dalwyd ar ei ganfed ar y gyfradd ORhBOB o £5M, a gofynnodd a yw'r Cyngor yn gallu cael cyfradd well gyda benthycia tymor byr yn lle hynny.

Dywedodd yr Uwch Bartner Busnes Cyllid, y Prif Gyfrifydd fod Salix yn cael ei reoli gan y Tîm Effeithlonrwydd Ynni ac os oedd opsiynau i ddefnyddio cyllid Salix yna byddai hyn yn cael ei weithredu. Yn ail, o ran benthyciad ORhBOB, cadarnhaodd yr Uwch Bartner Busnes Cyllid, y Prif Gyfrifydd fod cyngor gan y Trysorlys wedi'i gymryd ynghylch y dull o fenthycia tymor byr gyda'r nod o sicrhau'r canlyniadau gorau posibl gan gydbwysu'r risgiau a'r mesurau lliniaru sy'n gysylltiedig â benthyc tymor penodol a'r cyfraddau sydd ar gael.

Diolchodd y Cadeirydd i'r tîm Cyllid am yr adroddiad.

Argymhelliad:

Nododd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yr adroddiad ar weithgareddau rheoli'r trysorlys yn ystod hanner blwyddyn gyntaf 2023-24 a darparodd sylwebaeth i'w chynnwys yn yr adroddiad dilynol i'r Cabinet/Cyngor.

7 Rhaglen Waith

Pwrpas blaenraglen waith oedd helpu i sicrhau bod ffocws y Pwyllgor yn parhau i gynnal ymholiadau priodol o dan y Cylch Gorchwyl. Cyflwynodd yr adroddiad y rhaglen waith gyfredol i'r Pwyllgor er gwybodaeth a manylodd ar yr eitemau sydd i'w hystyried yn nau gyfarfod nesaf y Pwyllgor.

Argymhelliad:

Bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn nodi'r Rhaglen Gwaith.

8 Dyddiad y Cyfarfod Nesaf

Cynhelir y cyfarfod nesaf ar 23 Tachwedd am 5pm yn Siambr y Cyngor.